

„Életfa” Egy mozaik története

Ez nagy mozaik kép Hevesen a Körzeti Általános Iskolában készült a Harmónia Művészeti Iskola keretein belül. A kép témája, jelképei, egyes részletei több év munkája során érlelődtek, majd egy közös kompozícióban, közös értéket, életszemléletet tükröző képben egységessé váltak.

A 3m magas, 6m széles falon jelképek felhasználásával alkottunk egy szimbolikus világot.

Középen az élet fája: jobb oldalon a női, bal oldalon a férfi tulajdonságok, melyek egymás oldalára áthajolnak, összeszövődnek. Kettős kapoccsal kötődnek: a bűnt jelképező kígyó a női csábítás oldaláról indul, de a tudás almáját már a férfi szakítja le. A hitet jelképező templom megáldja ezt a kapcsolatot, a tudás a jövő életét segíti.

A női jelképek az élet teremtéséről szólnak: középen az édesanya, karjában az élet kezdete, a kis csecsemő, mögötte a növekvő kislány, és az élet vége, az öregasszony. A szülői ház fogja össze a sorsukat a bölcsőtől a sírig, a Szózatra emlékeztetve.

A másik oldalon a különböző korokból származó épületek, tárgyak a férfi teremtő erejét, a történelmet, a tudást jelképezik a szakácától a számítógép alkatrészéig.

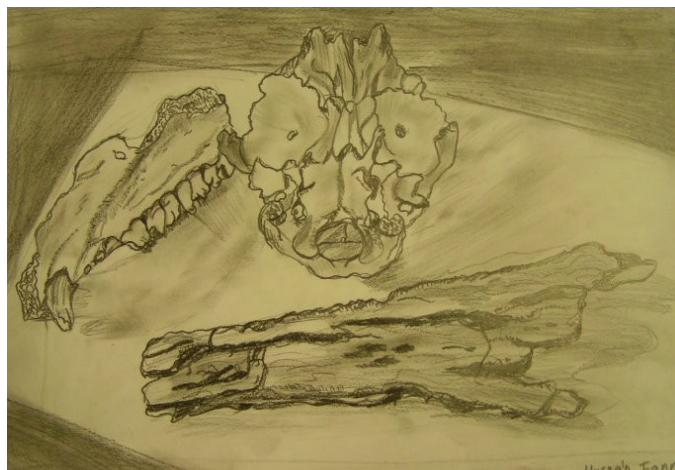
A női oldalon a természetes élővilág: erdők, vadvirágok, folyók, halak, madarak nyüzsögnek, a férfi oldalán szántóföldek, városok, a folyón hidak épülnek, úrhajók röpködnek.

Fönt a magasban a Nap: egy horoszkóp jelképekkel díszített tányér, belőle árad a fény a Földre. Istent egy háromszög jelképezi. Lent a kép alján ugyanez a háromszög megfordítva a Föld jeleként szerepel. Az Égi tüzet egy fénix madár jeleníti meg: a minden évben újraéledő természet mása. Lent a Föld tüzeit egy sárkány képében mutatjuk meg. A tűz és víz egységet alkot: a föld folyói, és az ég felhői egymást éltetik. A föld alatt rejtőzik a múlt: csontok, régi tárgyak, és a tudat alatti emlékek, ösztönök.

A lenti és a fenti világ közötti kapocs az Élet fája. Ő jelképezi az idő múlását is: formája egy homokórára emlékeztet, ágai, levelei az évszakok változását tükrözik.

Mik is voltak az előzmények?

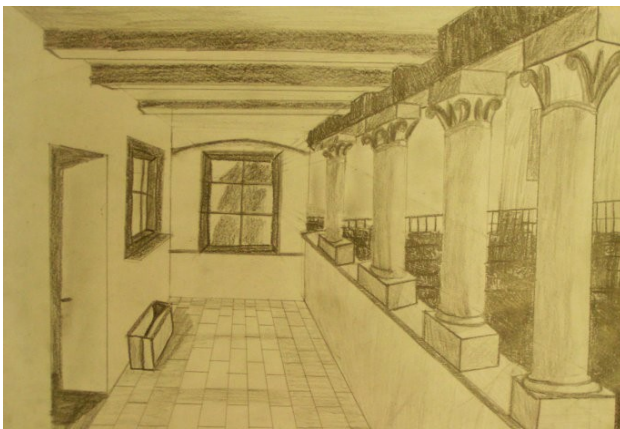
Elsődleges a természeti formák tanulmányozása , a változatos színek, formák megfigyelése, megértése. :füvek , fák, virágok, rovarok, kövek, csigák, csontok, az emberi test, kezek, arcok rajzolása, festése.

Ezeket a tanulmányokat dolgoztuk fel különféle technikákkal: agyag, gipsz, fém, textil domborművek, tűzzománc, batik képek, linóleum és papírmetszetek, makettek készültek a foglalkozásokon.

Hevesen nagyon jó lehetőségünk van a népművészeti hagyományok megismerésére, hiszen a Háziipari Szövetkezetben még készülnek szőttesek, a gyerekek is kipróbálhatják, a Radics kúriában pedig országos hírű népművészeti kiállítás látható, melyet rendszeresen felkeresünk. A Helytörténeti kiállításon Kő Pál szobraival, jelképeivel ismerkedünk. A művészettörténeti ismereteket is felhasználjuk a képek készítésénél, a jellegzetes épületeket, jelképeket, motívumokat.

A gyerekek természetes fantáziáját felhasználva, továbbfejlesztve alkotunk fantázia képeket. Népmeséket, népdalokat, álmokképeket, érzéseket próbálnak megjeleníteni.

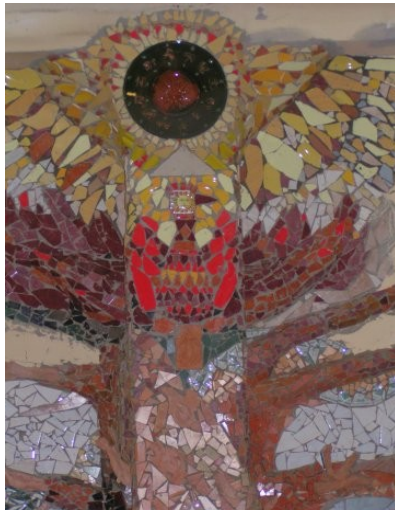
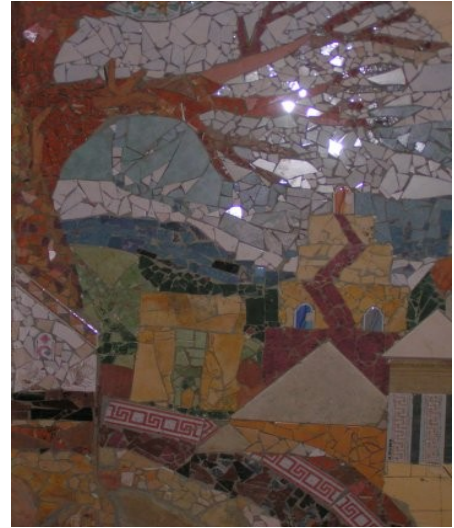
Először a saját fantáziájukra bízom, mit szeretnének, válogattunk az ötletek közül, majd ezeket továbbfejlesztve, kiegészítve készítettünk újabb terveket.

Külön tanulmányoztuk a középkori festményeket, Gaudi, és Hundertwasser alkotásait. A közös beszélgetések során kialakult a végleges elképzelés az életfáról, amelyben a régebben elkészült alkotások is helyet kaptak.

A végleges kompozíciót felrajzoltam a falra, a gyerekek csoportonként egy-egy részletét készítették el. Először a felnőttek közül sokan voltak érdektelenek, de később ahogy alakult a kép, egyre többen lelkesedtek be, szülők hoztak csempét, követ, eltört bögrét. Időnként bekapcsolódott a többi tanár is, végül a fugázásban is segítettek a felnőttek. A gyerekek már mindig jöttek volna, versengtek, hogy hozzáférjenek, főleg a kicsik, a felsősök közül pedig elsősorban a művészeti iskolások. Meglepődve örömmel tapasztaltam, hogy azok a gyerekek, akik "problémások", nincs sikerük a tanulásban, ezt lelkesen rakták, szívesen dolgoztak. Végül a sok kis részből összeállt a nagy egész, és örömmel mutatták a barátaiknak, azt én csináltam.. és a máskor unatkozó gyerek kérdezgetett, mi van a képen, mit miért csinálunk.

A tervezést a tanév elején kezdtük, a mozaikot novembertől márciusig raktuk. A kész művet a költészet napján 2008 április 10-én avatta fel Környeiné Gere Zsuzsa tankönyvíró, a MROE elnökség tagja, kiváló művésztanár.

Rajz- és fotókiállítást készítettünk a tervezés, kivitelezés fázisairól, a képekhez kapcsolódó irodalmi idézetekből. A megnyitóra irodalmi összeállítást készítettünk. A gyerekek Madách Imre Ember tragédiájából, József Attila, Radnóti, Szabó Lőrinc verseiből adtak elő részleteket, népdalokat énekeltek, miközben a mozaik ehhez kapcsoló részleteit megvilágítással kiemeltük.

Iskolánk jelképévé vált ez a mozaik fal. Számomra a legnagyobb öröm azóta is, amikor egy gyerek titokban megáll, megbámulja, és megsimogatja. Ezért volt értelme a sok ott töltött órának. Nem csak a fal lett szebb, talán az emberek lelke is szebb lesz, mert van remény, hogy össze lehet fogni, rajtunk is múlik, milyen lesz az életünk, és aki igazán megnézi, talán útmutatót is kap, mi az élet értelme, milyen a világ, ami körülvesz bennünket.

Árvai Erzsébet